1.AMAÇ:..... Hastanesinde kan yoluyla bulaşan enfeksiyonların önlenmesi

2.KAPSAM:Tüm sağlık personeli

3.SORUMLULAR: Enfeksiyon Kontrol Komitesi

4.UYGULAMALAR:

4.1. Genel Önlemler

Öykü ve fizik muayene ile HIV, HBV ve diğer kanla bulaşan patojenlerle enfekte hastaları ayırt etme olasılığı bulunmadığından tüm hastaların kan ve diğer vücut sıvıları potansiyel olarak enfekte kabul edilerek gerekli önlemler alınmalıdır.

1.Aşağıdaki işlemler sırasında mutlak suretle eldiven giyilmeli, işlem bittikten veya hasta ile temastan sonra eldiven değiştirilmeli ve eldivenler çıkarıldıktan hemen sonra eller yıkanmalıdır:

● Her hastanın kan ya da diğer vücut sıvıları veya bunlarla kontamine yüzeylerle temas riski olduğunda,

● Her hastanın mukoza veya sağlam olmayan derisiyle temas riski olduğunda,

● Kan alma, damara girme veya benzeri bir intravasküler işlem sırasında.

2. Eğer eller veya diğer cilt yüzeyleri hastanın kan ya da diğer vücut sıvılarıyla kontamine olursa derhal su ve sabunla yıkanmalıdır.

● İğne batmasını önlemek için disposible iğneler kullanıldıktan sonra plastik kılıfları tekrar takılmamalı, eğilip bükülmemelidir. Kullanılmış iğne, bistüri ucu ve diğer kesici aletler imha edilmek üzere sharp box'lara atılmalıdır. Bu kutular servis içinde kullanıma uygun ve kolay ulaşılabilir yerlerde bulundurulmalıdır.

● Yapılan bir işlem sırasında kan veya diğer vücut sıvılarının sıçrama olasılığı söz konusuysa(örneğin kemik iliği aspirasyonu, lomber ponksiyon yapılması gibi.)burun ve gözleri korumak amacı ile maske ve gözlük takılmalı, diğer vücut yüzeylerine bulaşmayı önlemek için koruyucu önlük giyilmelidir.

● Eksüdatif deri lezyonları olan sağlık personeli, bu lezyonlar iyileşinceye kadar hastalarla direkt temastan ve hastalarla ilişkili aletlere dokunmaktan kaçınmalıdır.

● Acil koşullarda ağız ağza resüsitasyon ihtimalini minimale indirmek amacıyla ambu, maske v.b. ventilasyon aletleri resüsitasyon gerekebilecek yerlerde hazır bulundurulmalıdır.

● Gebe sağlık personeline HIV ve/veya HBV bulaşma riski, gebe olmayanlarda daha fazla değildir. Ancak her iki virüsün da perinatal dönemde bebeğe geçme riski olduğundan, gebe personelin önerilen önlemlere özel bir dikkatle uyması sağlanmalıdır.

4.2.Invazif işlemler sırasında alınacak önlemler:

Yukarıda belirtilen genel önlemlere ek olarak invaziv bir işlem sırasında aşağıdaki kurallara da uyulması gereklidir:

● Tüm invaziv işlemler sırasında eldiven takılmalıdır. İşlem sırasında kan, diğer vücut sıvıları veya kemik parçacıklarının sıçrama olasılığı varsa maskeye ek olarak gözlük (günlük kullanılan gözlükler yeterli olup, ayrıca özel tipteki gözlüklere gerek yoktur.) ve koruyucu önlükler giyilmelidir.

● Doğum yaptıran veya yardımcı olan sağlık personeli plesantayı veya kan ve amniotik sıvı temizleninceye kadar da bebeği tutarken ve göbek kordonunun kesilmesi sırasında eldiven giymelidir.

● İşlem sırasında eldiven yırtılır veya iğne batması ya da bir başka kaza olursa eldiven çıkartılarak süratle bir yenisi giyilmeli ve kazaya yol açan alet steril sahadan uzaklaştırılmalıdır.

Morgda alınacak önlemler:

● Genel önlemlere ek olarak postmortem işlemler sırasında ;işlemi yapan veya yardım edenler mutlaka eldiven takmalı, gereken durumlarda maske, koruyucu gözlük ve su geçirmeyen önlük giymelidir.

Laboratuvarda alınacak önlemler:

● Tüm hastalara ait kan ve vücut sıvıları enfekte kabul edilerek, tanımlanan genel önlemlere ek olarak aşağıdaki kurallara da uyulmalıdır.

● Bütün kan ve diğer vücut sıvıları örnekleri taşınma sırasında akma ve sızmayı engelleyecek sağlam, kapaklı kutulara konulmalıdır. Materyalin yerleştirilmesi sırasında kutunun dışına ve laboratuvar kağıdına bulaşma olmamasına dikkat edilmelidir.

● Laboratuvarda hastadan alınan materyalle çalışan tüm personel mutlaka eldiven giymeli ve işlem bittikten sonra eldivenler çıkartılarak eller yıkanmalıdır. Çalışma sırasında mukozalara sıvıların temas etme riski varsa gözlük ve maske takılmalıdır.

● Sıvılarla çalışırken ağız pipeti yerine mutlaka mekanik pipetler tercih edilmelidir. Laboratuvarda yeme ve içmeye izin verilmemelidir.

● İğne ve enjektörler ancak başka alternatif olmadığında kullanılmalı, mutlak kullanılmaları gerekiyorsa iğne batmasını önlemek için önerilen kurallarla uyulmalıdır.

Oftalmolojik muayene sırasında alınacak önlemler:

Genel önlemlere ek olarak;

● Oftalmolojik muayene ve işlemi takiben eller mutlaka yıkanmalıdır.

● Muayene eden kişinin elinde sıyrık, kesi, v.b.lezyonlar varsa eldiven giyilmelidir.

● El ve kollarda akıntılı ve muhtemel enfekte lezyonları olan kişiler hasta muayene etmemelidir.

● Muayene sırasında gözlük, maske ve koruyucu önlük kullanmaya gerek yoktur.

● Hastanın gözüne/ temas eden aletler hastanemizce belirlenmiş olan uygun bir dezenfektanla dezenfeksiyonu sağlanmalıdır.

● Deneme amacıyla kullanılan kontak lensler üreticinin önerilerine uygun şekilde dezenfekte edilmelidir.

Çevresel Önlemler:

Hasta Bakım Gereçleri

● Kan, vücut sıvıları, salgılar ve çıkartılar ile kirlenen kullanılmış hasta bakım gereçleri, mukozalara değdirilmeden, giysiler kontamine edilmeden ve mikroorganizmalar başka hastalara ya da çevreye bulaştırılmadan uzaklaştırılmalıdır.

● Tekrar kullanılabilir gereçlerin bir hasta için kullanıldıktan sonra başka hastaya kullanılmadan önce temizlenmiş, dezenfekte edilmiş ve yeniden kullanılabilir olduğundan emin olunmalıdır.

● Tek kullanımlık malzemeler kullanıldıktan sonra atılmalıdır.

● Tekrar kullanılacak olan malzemelerin temizliği, dezenfeksiyonu ve sterilizasyonu üretici firmanın önerilerine ve hastanenin belirlediği politikalara göre yapılmalıdır.

● Kullanılan araç ve gereçlerin dezenfeksiyondan önce aletlerin kaba kirlerden arındırılması gerekmektedir.

Kirli Çamaşırlar

● Kan, vücut sıvıları, salgılar ve çıkartılar ile kirlenen kullanılmış yatak takımları, deri ve mukozalara değdirilmeden, giysiler kontamine edilmeden ve mikroorganizmalar başka hastalara ya da çevreye bulaştırılmadan kırmızı renkte çöp poşetinde toplanmalı ve çamaşırhaneye nakli sağlanmalıdır.

● Çarşaflar, en az 71**o** C'de 25 dakika su ve deterjanla yıkanmalıdır.

Çevresel Kontrol

● Hastanede çevresel yüzeylerin, yatakların, etejerlerin ve sık dokunulan öteki yüzeylerin rutin bakım, temizlik ve gerektiği durumlarda da dezenfeksiyonunun yapılması gereklidir.

● Temizlik temiz alandan kirli alan doğru yapılmalıdır.

● Yer ve yüzeyler kan, vücut sıvıları, salgılar ve çıkartılar ile kirlenmişse öncelikle yüzeylerin bu kirlerden arındırılması ve sonrasında da dezenfeksiyon işleminin uygulanması gerekmektedir.

Aşılanma:

Hepatit B'ye karşı etkili olan aşılamanın düzenli olarak mutlaka yapılması ve serolojik olarak aşıya cevaplarının değerlendirilmesi gerekmektedir.